

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)**

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1420

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος
10563 Αθήνα
Πληροφορίες: Αθανάσιος Παπαηλιού
Τηλέφωνο: 210 3742069
Email: a.papailiou@minfin.gr

**Προς: ΕΥΔ Προγράμματος
«Πελοπόννησος»
Α. Σούτσου 35
Τ.Κ. 22132, Τρίπολη**

Θέμα: Γνωμοδότηση για την ύπαρξη ή μη στοιχείων Κρατικών Ενισχύσεων στην πρόσκληση με τίτλο «Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιριακών υποδομών στην περιοχή ΒΑΑ Κορίνθου-Λουτρακίου»

Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 328785/29-10-2025 έγγραφο της Υπηρεσίας σας (αρ. πρωτ. εισερχομένου ΥΠΕΘΟΟ 187888/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1420/29-10-2025).

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού με το οποίο μας κοινοποιήθηκε, προς γνωμοδότηση αναφορικά με ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης, το σχέδιο πρόσκλησης με τίτλο «Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιριακών υποδομών στην περιοχή ΒΑΑ Κορίνθου-Λουτρακίου», και ζητείται η άποψη της Υπηρεσίας αναφορικά στην υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων των εν λόγω δράσεων και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σημειώνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το σχέδιο της πρόσκλησης, ένας από τους Στρατηγικούς Στόχους της ΣΒΑΑ των Δήμων Κορινθίων και Λουτρακίου – Περαχώρας - Αγίων Θεοδώρων αποτελεί «η δημιουργία μιας περιοχής συνεργασίας όπου η ένωση δύο δήμων υπερβαίνει τα όριά τους, ενισχύοντας ένα ανθεκτικό, βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς αστικό περιβάλλον. Στο πλαίσιο του παραπάνω Στρατηγικού Στόχου προβλέπεται η υλοποίηση της Δράσης 5.ι. ΚΛΟ.3 η οποία στοχεύει στην βελτίωση της ανθεκτικότητας του αστικού οικοσυστήματος μέσω της μειωμένης ενεργειακής κατανάλωσης. Η παρούσα πρόσκληση αφορά στην ανάδειξη του κτιρίου δημοτικής αγοράς πόλης Κορίνθου.

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Η Δημοτική Αγορά της Κορίνθου εμβαδού 1.297,00 τ.μ., βρίσκεται στη συμβολή των οδών Περιάνδρου και Κύπρου στην Κόρινθο και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας και της ταυτότητας της πόλης της Κορίνθου. Μετά το μεγάλο σεισμό του 1929 στη θέση της παλιάς Δημοτικής Αγοράς χτίστηκε το σημερινό κτίριο. Η Δημοτική Αγορά της Κορίνθου είναι δείγμα όπου φαίνεται χαρακτηριστικά η πρώτη προσπάθεια των Ελλήνων Μηχανικών για μια οργανωμένη ανοικοδόμηση της πόλης, η οποία είχε πληγεί από τον καταστροφικό σεισμό, η οποία θα γινόταν με οπλισμένο σκυρόδεμα και με μοντέρνες πλέον ιδέες.

Το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς μπορεί να θεωρηθεί ως ένα από τα λίγα Δημόσια κτίρια που σώζεται έως και σήμερα, και το οποίο κατασκευάστηκε μετά τον καταστροφικό σεισμό του 1928, και αποτελείται από οπλισμένο σκυρόδεμα. Αυτά τα κτίρια είναι γνωστά ως τα κτίρια του Οργανισμού. Έχει κατασκευαστεί στο κέντρο του αρχικού σχεδίου της πόλης της Κορίνθου, στο μεγαλύτερο μέρος του είναι ισόγειο και ακολουθεί την τυπολογία που είχαν τα κτίρια των Αγορών της νεοκλασικής περιόδου, σε αντιστοιχία με την προϋπάρχουσα κεραμοσκεπή αγορά, που καταστράφηκε από τον σεισμό του 1928.

Ενδεικτικές εργασίες της προτεινόμενης ενεργειακής αναβάθμισης του κτιρίου:

1. Αποδοτικός φυσικός φωτισμός και αερισμός

- Τοποθέτηση μεγάλων ανοιγμάτων σε κατάλληλα σημεία για τη μεγιστοποίηση του φυσικού φωτισμού.
- Δημιουργία ανοίξεων για φυσικό αερισμό, αξιοποιώντας την αρχή της θερμικής ανοδικής ροής (stack effect) και διαμπερή αερισμό.

2. Θερμομόνωση και ηλιοπροστασία

- Αναβάθμιση της θερμομόνωσης σε εξωτερικούς τοίχους.
- Χρήση ανακλαστικών υλικών στην οροφή για μείωση της θερμικής απορρόφησης.
- Τοποθέτηση ηλιοπροστατευτικών υαλοπινάκων (χαμηλής εκπομπής – low-E glass).

3. Ενεργειακά αποδοτικές εγκαταστάσεις

- Τοποθέτηση φωτιστικών με LED χαμηλής κατανάλωσης.
- Εγκατάσταση συστήματος αυτοματισμού για τον έλεγχο φωτισμού και κλιματισμού ανάλογα με τις ανάγκες.
- Χρήση αντλιών θερμότητας ή αντλιών αέρα-νερού για θέρμανση/ψύξη.

4. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

- Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στην οροφή για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

- Ενσωμάτωση ηλιακών θερμοσιφώνων για παραγωγή ζεστού νερού χρήσης.

5. Διαχείριση νερού

- Χρήση συσκευών χαμηλής κατανάλωσης νερού στις τουαλέτες και τους νιπτήρες.

Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται σε 2.800.000,00€.

Δυνητικός δικαιούχος είναι ο Δήμος Κορινθίων. Ως δυνητικοί δικαιούχοι θεωρούνται και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τον Δήμο Κορινθίων.

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση».

Στο σημείο 7 της ανωτέρω αναφερόμενης Ανακοίνωσης διευκρινίζεται ότι, όπως έχει επανειλημμένα ορίσει το Δικαστήριο, επιχειρήσεις είναι οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τα νομικά καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί και η εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις δεν εξαρτάται από το εάν η οντότητα έχει κερδοσκοπικό σκοπό.

Επιπλέον, σύμφωνα με το σημείο 12 της ανωτέρω αναφερόμενης Ανακοίνωσης κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα.

3. Όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση υποδομών, στο σημείο 205 της της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης επισημαίνεται ότι: «στην περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση για την κατασκευή της θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες» και στο σημείο 206 ότι: «Αν μια οντότητα συμμετέχει σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι η δημόσια

χρηματοδότηση που προβλέπεται για τις μη οικονομικές δραστηριότητες δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διεπιδότηση των οικονομικών δραστηριοτήτων. Αυτό μπορεί ιδίως να διασφαλιστεί μέσω του περιορισμού της δημόσιας χρηματοδότησης στο καθαρό κόστος (συμπεριλαμβανομένου του κόστους κεφαλαίου) των μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το οποίο προσδιορίζεται βάσει ενός σαφούς διαχωρισμού λογαριασμών.».

Επιπλέον, στο σημείο 207 της Ανακοίνωσης αναφέρεται ότι: «εάν, σε περίπτωση μεικτής χρήσης, η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότησή της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της. Αυτό πρέπει να θεωρηθεί ότι συμβαίνει όταν οι οικονομικές δραστηριότητες αναλώνουν τις ίδιες εισροές όπως και οι μη οικονομικές δραστηριότητες, για παράδειγμα υλικό, εξοπλισμό, εργασία ή πάγιο κεφάλαιο. Οι βοηθητικές οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να παραμένουν περιορισμένης εμβέλειας όσον αφορά τη δυναμικότητα της υποδομής..... Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται σε συνήθεις διευκολύνσεις (όπως εστιατόρια, καταστήματα ή επί πληρωμή στάθμευση) υποδομών που χρησιμοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά για δραστηριότητες μη οικονομικού χαρακτήρα κατά κανόνα δεν επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, καθώς οι εν λόγω συνήθεις διευκολύνσεις είναι απίθανο να προσελκύσουν πελάτες από άλλα κράτη μέλη και η χρηματοδότησή τους είναι απίθανο να επηρεάσει, παρά μόνο οριακά, τις διασυννοριακές επενδύσεις ή εγκαταστάσεις.».

Όπως διευκρινίζεται στην υποσημείωση 305 της Ανακοίνωσης, η οικονομική χρήση της υποδομής μπορεί να θεωρηθεί βοηθητική, όταν η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε χρόνο για μια τέτοια δραστηριότητα δεν υπερβαίνει το 20 τοις εκατό της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας της υποδομής.

Στη συνέχεια, στο σημείο 212 της ίδιας Ανακοίνωσης αναφέρεται ότι «προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης ενός συγκεκριμένου έργου να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των υποδομών ... δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων... Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί εφόσον διασφαλισθεί ότι ο ιδιοκτήτης της υποδομής δεν ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα ή -αν ο ιδιοκτήτης της υποδομής ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα- με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες. Η απουσία έμμεσων ενισχύσεων, ιδίως στον φορέα εκμετάλλευσης της

υποδομής, μπορεί να διασφαλιστεί, για παράδειγμα, με τη διεξαγωγή διαγωνισμού για τη λειτουργία της υποδομής.».

4. Παράλληλα, σύμφωνα με το σημείο 196 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, «η Επιτροπή σε ορισμένες αποφάσεις της έχει κρίνει ότι, λόγω ειδικών περιστάσεων των υποθέσεων, το μέτρο είχε καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρέαζε καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Στις εν λόγω υποθέσεις η Επιτροπή διαπίστωσε, συγκεκριμένα, ότι ο δικαιούχος παρείχε αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και ήταν απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, και ότι δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι το μέτρο δεν θα είχε παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης». Σύμφωνα με το σημείο 197 της ίδιας Ανακοίνωσης, «αν και δεν είναι δυνατόν να καθοριστούν γενικές κατηγορίες μέτρων που συνήθως πληρούν τα εν λόγω κριτήρια, οι προγενέστερες αποφάσεις παρέχουν παραδείγματα περιπτώσεων όπου η Επιτροπή διαπίστωσε, υπό το πρίσμα των ειδικών συνθηκών της υπόθεσης, ότι η δημόσια στήριξη δεν ήταν ικανή να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Μερικά παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων είναι: α) αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής που εξυπηρετούν κυρίως ένα τοπικό κοινό και είναι απίθανο να προσελκύσουν πελάτες ή επενδύσεις από άλλα κράτη μέλη...ε) ένα συνεδριακό κέντρο, στη περίπτωση όπου η θέση του και η πιθανή επίδραση της ενίσχυσης στις τιμές είναι πραγματικά απίθανο να αποσπάσει χρήστες από άλλα κέντρα σε άλλα κράτη μέλη...».

Όπως ορίζεται στο σημείο 210 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, στις περιπτώσεις δημόσιας χρηματοδότησης τοπικής ή δημοτικής υποδομής, ακόμα και αν αυτή αποτελεί αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, η Επιτροπή έχει κρίνει ότι ορισμένα μέτρα δεν ήταν ικανά να επηρεάσουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Καθοριστικός παράγοντας των περιπτώσεων αυτών είναι η κάλυψη της, κατά κύριο λόγο, τοπικής ζήτησης, καθώς και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι διασυνοριακές επενδύσεις δεν είναι πιθανό να επηρεαστούν παρά μόνο οριακά.

Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση του τοπικού χαρακτήρα ενός μέτρου περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο τα εξής:

α) η συγχρηματοδοτούμενη τοπική υποδομή καλύπτει περιορισμένη γεωγραφική περιοχή του κράτους μέλους, με μικρό πληθυσμό (αριθμητικά στοιχεία έκτασης και πληθυσμού),

β) η συγχρηματοδοτούμενη τοπική υποδομή «απευθύνεται» κατά κύριο λόγο σε τοπικούς χρήστες / κατοίκους, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της, τον αριθμό και τον τόπο κατοικίας των χρηστών (τοπικός πληθυσμός), καθώς και το αμελητέο ποσοστό χρηστών από άλλα κράτη μέλη και

γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να προβούν σε επενδύσεις στις σχετικές υποδομές.

5. Με βάση το περιεχόμενο της Πρόσκλησης οι προς χρηματοδότηση παρεμβάσεις διαφαίνεται ότι δύναται να αφορούν τοπικές υποδομές οι οποίες απευθύνονται κατά κύριο λόγο σε τοπικούς χρήστες/κατοίκους όσο και σε κτίρια/υποδομές που χρησιμοποιούνται για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Συνεπώς, προκειμένου να προσδιοριστεί το θεσμικό πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του οποίου θα εξεταστούν οι προτάσεις έργων που θα υποβληθούν, είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη επιπλέον παράγοντες που σχετίζονται με τη χρήση και τη φύση των δημόσιων κτιριακών υποδομών που θα αναβαθμιστούν ενεργειακά.

Επισημαίνεται ότι, προκειμένου να καθοριστεί η ύπαρξη ή μη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης σε κάθε υπό αξιολόγηση πράξη, είναι αναγκαίο να αξιολογηθεί η τυχόν ύπαρξη οικονομικής δραστηριότητας τουλάχιστον σε δυο επίπεδα:

α) Κατά πρώτον, εφόσον επιβεβαιωθεί ότι ο εκάστοτε δικαιούχος είναι ιδιοκτήτης της υποδομής (ή με μακροχρόνια μίσθωση που καλύπτει το χρόνο μέχρι το πέρας της οικονομικής ζωής της επένδυσης), πρέπει να αξιολογηθεί η χρήση της κτιριακής υποδομής η οποία θα αναβαθμιστεί ενεργειακά, ως προς τον οικονομικό χαρακτήρα της. Σε περίπτωση που το κτίριο δεν αποτελεί αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης δύναται να υποστηριχθεί ότι η δημόσια χρηματοδότηση της υποδομής δεν ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων. Ωστόσο απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο δικαιούχος να μην προβεί σε εμπορική εκμετάλλευση των παρεμβάσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του έργου και η χρήση της κτιριακής υποδομής να παραμείνει μη οικονομικού χαρακτήρα μετά το πέρας του έργου και μέχρι τη λήξη της οικονομικής ζωής των συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων.

Επιπλέον, σε περίπτωση μεικτής χρήσης της υποδομής όπου ο δικαιούχος ασκεί και οικονομική δραστηριότητα, εάν υποβληθούν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική και οι βοηθητικές δραστηριότητες είναι περιορισμένης εμβέλειας, τότε δύναται επίσης να υποστηριχθεί ότι η δημόσια χρηματοδότηση της υποδομής δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Κατά την ίδια έννοια, σε περίπτωση που τεκμηριωθεί ότι οι συγχρηματοδοτούμενες παρεμβάσεις αφορούν σε τοπική ή δημοτική υποδομή που καλύπτει την τοπική ζήτηση, δύναται να υποστηριχθεί ότι η δημόσια χρηματοδότηση της υποδομής δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

β) Κατά δεύτερον, πρέπει να αξιολογηθεί ο χαρακτήρας των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης που υλοποιούνται στο πλαίσιο της εκάστοτε δράσης. Ειδικότερα, στην περίπτωση που μια δράση περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (π.χ.

εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος), η αξιοποίηση του οποίου εκ της φύσης της αποτελεί οικονομική δραστηριότητα, είναι αναγκαίο να αξιολογηθεί επιπρόσθετα και η συγκεκριμένη οικονομική χρήση. Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση που:

i) η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από το σύστημα ΑΠΕ που θα εγκατασταθεί καλύπτει αποκλειστικά και μόνο τις ανάγκες του Δήμου στο πλαίσιο άσκησης δημόσιας εξουσίας (π.χ. παράλληλη κάλυψη των ενεργειακών αναγκών κτιρίων ή/και των υπηρεσιών του Δήμου οι οποίες εξυπηρετούν τους πολίτες στο πλαίσιο της άσκησης δημόσιας εξουσίας) ή η χρήση των κτιρίων παραμένει ίδια (π.χ. δημοτική υποδομή που απευθύνεται σε τοπικούς χρήστες) έως το πέρας της οικονομικής ζωής των παρεμβάσεων και, εφόσον διενεργείται οποιοδήποτε είδους ενεργειακός ή ταυτοχρονισμένος συμψηφισμός, αυτός να αφορά σε κτίρια τα οποία σε καμία περίπτωση δεν εκμισθώνονται ή/και δεν χρησιμοποιούνται για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και η εν λόγω προϋπόθεση ισχύει μέχρι τη λήξη της οικονομικής ζωής του συγχρηματοδοτούμενου εξοπλισμού και

ii) διασφαλισθεί ότι ισχύει μια εκ των κάτωθι τριών προϋποθέσεων:

- ο δικαιούχος δεν προβαίνει σε σύναψη σύμβασης οικονομικού ανταλλάγματος με διαχειριστή δικτύου διανομής ενέργειας, ήτοι από την υλοποίηση παρεμβάσεων, όπως η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων/ΑΠΕ, δεν προκύπτει οικονομική δραστηριότητα (π.χ. πώληση ηλεκτρικής ενέργειας), μετά το πέρας του έργου και μέχρι τη λήξη της οικονομικής ζωής του συγχρηματοδοτούμενου εξοπλισμού,

- σε περίπτωση αυτοκατανάλωσης με οποιοδήποτε είδος συμψηφισμού (ενεργειακός, ταυτοχρονισμένος, κλπ.), διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος δεν αποζημιώνεται με οποιονδήποτε τρόπο για το τυχόν πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται στο δίκτυο διανομής ή το σύστημα (π.χ. αυτοπαραγωγός χωρίς αποζημίωση ηλεκτρικής ενέργειας), μετά το πέρας του έργου και μέχρι τη λήξη της οικονομικής ζωής του συγχρηματοδοτούμενου εξοπλισμού,

- διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος προβαίνει σε αυτοκατανάλωση χωρίς έγχυση, ή ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό χωρίς έγχυση, ή ενεργειακό συμψηφισμό χωρίς έγχυση ενέργειας από σταθμό παραγωγής στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή το σύστημα (zero feed-in) μετά το πέρας του έργου και μέχρι τη λήξη της οικονομικής ζωής του συγχρηματοδοτούμενου εξοπλισμού τότε δύναται να υποστηριχθεί ότι μια υπό αξιολόγηση πράξη έργο δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Επιπλέον, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης ενός έργου να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την προμήθεια και εγκατάσταση των συστημάτων ΑΠΕ δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπίδότηση ή για έμμεση επιδότηση των οικονομικών δραστηριοτήτων που τυχόν ασκεί ο κύριος του έργου μέχρι την λήξη της οικονομικής ζωής του συγχρηματοδοτούμενου

εξοπλισμού. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό δαπανών και εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει τις τυχόν οικονομικές δραστηριότητες του κυρίου του έργου.

Περαιτέρω, προκειμένου να μην ανακύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων πρέπει να τεθούν ως πρόσθετοι όροι: α) ο δικαιούχος να μην έχει τη δυνατότητα μεταβίβασης της άδειας του συστήματος ΑΠΕ μέχρι την λήξη της οικονομικής ζωής του συγχρηματοδοτούμενου εξοπλισμού και β) το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που θα λάβει ο δικαιούχος να μην υπερβαίνει το συνολικό κόστος της παραγωγής ενέργειας από τον συγχρηματοδοτούμενο εξοπλισμό.

6. Σε περίπτωση που δεν ισχύουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις (παρ. 3, 4 ή 5), η υπό αξιολόγηση πράξη δύναται να εξεταστεί στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

7. Αναφορικά με τους αναδόχους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν τίθεται ζήτημα κρατικών ενισχύσεων καθώς δεν τους χορηγείται οικονομικό πλεονέκτημα, είναι αναγκαίο να επιλεγούν μέσω ανοικτής δημόσιας διαγωνιστικής διαδικασίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου περί ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαδικασίας (ίση μεταχείριση υποψηφίων αναδόχων, διαφάνεια, δημοσιότητα της διαδικασίας, αναλογικός χαρακτήρας του ανταλλάγματος του αναδόχου, αρχή του πραγματικού ανταγωνισμού, αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης υπηρεσιών που παρέχονται από ανάλογους φορείς του εξωτερικού).

8. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω θεωρείται ότι το θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που περιλαμβάνεται στο προοίμιο της Πρόσκλησης κρίνεται επαρκές.

9. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων» :

- Μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην πρόσκληση, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.

- Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνεται η λίστα ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχει κοινοποιηθεί με την με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, αντίγραφο της οποίας πρέπει να τηρείται στο φάκελο της πράξης.

10. Επιπλέον και εφόσον για την υλοποίηση της πράξης χρησιμοποιηθεί άρθρο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξης, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει άμεσα να συμπληρώσει και να διαβιβάσει την ΕΥΚΕ ΧΕ το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (ΓΑΚ), που περιλαμβάνει συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσονται σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω Κανονισμού, προκειμένου η ΕΥΚΕ ΧΕ να προβεί στην ηλεκτρονική υποβολή της πράξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής SANI, εντός των καθορισθέντων χρονικών ορίων που τίθενται στο άρθρο 11 του ΓΑΚ.

Σε περίπτωση που η χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση αφορά σε ποσό 100.000,00€ και άνω, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει να αποστείλει στην ΕΥΚΕ ΧΕ τα στοιχεία που απαιτούνται για τη δημοσιοποίηση χορηγηθείσας μεμονωμένης κρατικής ενίσχυσης στην εφαρμογή TAM (Transparency Award Module) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατ' εφαρμογή της με αρ. πρωτ. 12163/ΕΥΚΕ/4902/27-01-2017 επιστολής της ΕΥΚΕ με θέμα «Υποχρέωση και διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων κρατικών ενισχύσεων» (Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΑΚ), η οποία επικαιροποιήθηκε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στις 10-07-2023 «Νέα όρια δημοσίευσης πληροφοριών στο TAM».

Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση του υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, περιλαμβανομένων θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή και ειδικότερα στο περιεχόμενο του σχεδίου Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, έγγραφο το οποίο αφορά η γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ-ΧΕ βάσει των αρμοδιοτήτων της. Εάν οι παρασχεθείσες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με τις παρεχόμενες πληροφορίες, η ΕΥΚΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της σε σχέση με αυτές που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραΐτης

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

